

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ
Z DNIA 18.02.2019
ZAWIERAJĄCA OPINIĘ W SPRAWIE NADANIA
STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO NAUK
MEDYCZNYCH DR DOMINICE JANUŚ

Komisja habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: Prof. dr hab. Marek Ruchała

Sekretarz: Dr hab. Robert Chrzan

Recenzenci: Prof. dr hab. Barbara Jarząb

Prof. dr hab. Dorota Pach

Prof. dr hab. Tomasz Bednarczuk

Członkowie Komisji: Dr hab. Anna Drelich-Zbroja

Prof. dr hab. Marcin Barczyński

działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2, art. 18a ust. 8 i 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2017 poz. 1789), § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2018, poz. 261), § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) oraz na podstawie postanowienia Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dn. 12.11.2018 powołującego komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Dominiki Januś podjęła ~~jednogłośnie/większością głosów w głosowaniu jawnym~~

uchwałę wyrażającą pozytywną opinię
w sprawie nadania dr Dominice Januś
stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych
w dyscyplinie ~~medycyna/biologia-medyczna/stomatologia.~~

PWL - marzec 2019

UZASADNIENIE

Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z autoreferatem, wykazem opublikowanych prac naukowych, materiałami dotyczącymi osiągnięć dydaktycznych, współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, działalności popularyzującej naukę dr n. med. Dominiki Januś oraz opiniami Recenzentów:

- Prof. dr hab. Barbary Jarzab,
 - Prof. dr hab. Doroty Pach,
 - Prof. dr hab. Tomasza Bednarczuka
- ustaliła, co następuje:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

Dr n. med. Dominika Januś ukończyła Wydział Lekarski Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1997 r. z wynikiem bardzo dobrym. Po odbyciu stażu podyplomowego, rozpoczęła pracę w Klinice Endokrynologii Dzieci i Młodzieży Katedry Pediatrii PAIP CMUJ (obecnie Klinika Endokrynologii Dzieci i Młodzieży Katedry Pediatrii, Instytutu Pediatrii, WL UJ) na następujących stanowiskach: 1998-2009 asystent, od 2009 adiunkt. W roku 2006 uzyskała tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii. W roku 2011 uzyskała specjalizację w dziedzinie endokrynologii, natomiast w roku 2016 w dziedzinie endokrynologii i diabetologii dziecięcej.

Zainteresowania i aktywność naukowa dr Dominiki Januś wiążą się z kliniczną endokrynologią wieku rozwojowego. Już w okresie studenckim aktywnie uczestniczyła w pracach Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Endokrynologii Dzieci i Młodzieży pod opieką prof. dr hab. Hanny Działkowiak. W czasie stażu podyplomowego otrzymała 3-miesięczne stypendium badawcze w laboratorium Kliniki Immunologii, Alergologii i Reumatologii Uniwersytetu w Antwerpii. W roku 2004 odbyła 3-miesięczny staż naukowo-kliniczny, jako clinical fellow w Departament of Child Health, University of Wales. Podczas tego stypendium, obok stażu klinicznego pracowała w Centre for Endocrine and Diabetes Sciences pod nadzorem Prof. Marian Ludgate, gdzie uczestniczyła w badaniach nad wpływem aktywacji receptora TSH na metabolizm tkanki tłuszczowej. W latach 2006-2008 pracowała

jako research fellow w Department of Child Health, University of Wales w ramach ESPE Research Fellowship.

W roku 2004 uchwałą Rady Naukowej Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego uzyskała tytuł doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem: „Gęstość mineralna kości u dzieci z somatotropinową niedoczynnością przysadki leczonych hormonem wzrostu”. Promotorem pracy był prof. dr hab. n. med. Jacek J. Pietrzyk.

Dalsze projekty naukowe dr Dominiki Januś dotyczyły różnych aspektów klinicznych endokrynologii wieku rozwojowego.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe dr n. med. Dominiki Januś jest zatytułowane: „Próba optymalizacji wykrywania raka brodawkowego tarczycy u dzieci z autoimmunizacyjnym zapaleniem tarczycy z zastosowaniem ultrasonografii.”

Na osiągnięcie naukowe składają się wyniki wchodzące w skład 3 publikacji oryginalnych, które ukazały się w latach 2017-2018:

1. Januś D, Wójcik M, Kalicka-Kasperczyk A, Drabik G, Wyrobek Ł, Wędrychowicz A, Starzyk JB. Novel insights in ultrasound evaluation of thyroid gland in children with papillary thyroid carcinoma. *Neuro Endocrinol Lett.* 2017 Oct; 38(5): 367-374. (IF: 0,754; MNiSW: 15 punktów).
2. Januś D, Wójcik M, Drabik G, Wyrobek Ł, Starzyk JB. Ultrasound variants of autoimmune thyroiditis in children and adolescents and their clinical implication in relation to papillary thyroid carcinoma development. *J Endocrinol Invest.* 2018 Mar; 41(3): 371-380. (IF: 3,166; MNiSW: 15 punktów).
3. Januś D, Wójcik M, Taczanowska A, Sołtysiak P, Wędrychowicz A, Roztoczyńska D, Drabik G, Wyrobek Ł, Starzyk JB. Follow-up of parenchymal changes in the thyroid gland with diffuse autoimmune thyroiditis in children prior to the development of papillary thyroid carcinoma. *J Endocrinol Invest.* 2018 Jun 5. (IF: 3,166; MNiSW: 15 punktów).

Wszystkie publikacje znajdują się w bazie Journal Citation Reports (JCR) a ich łączny impact factor (IF) wynosi 7,086; we wszystkich publikacjach jest pierwszym i korespondującym autorem. We wszystkich pracach, habilitantka oceniła swój udział na 75%. Wkład habilitantki w powstanie w/w prac polegał na: tworzeniu koncepcji pracy i planu badania, tworzeniu bazy

danych, analizie statystycznej, przygotowaniu przeglądu piśmiennictwa, przygotowaniu tekstu manuskryptu uwzględniając sugestie współautorów i przygotowaniu odpowiedzi na pytania recenzentów.

W podsumowaniu osiągnięcia można stwierdzić, że:

1. W odniesieniu do współistnienia AZT i RBT, dr Januś i współautorzy stwierdzili je u 50% pacjentów, częściej niż w innych publikacjach pediatrycznych i wskazują na konieczność regularnego monitorowania ultrasonograficznego pacjentów zgodnie z wytycznymi polskimi i ATA.
2. Morfologia RBT u dzieci i młodzieży jest różnorodna: przeważają zmiany hipoechogenne, otoczone hiperechogennym obszarem, ale ryzyko raka istnieje też w zmianach normoechogennych otoczonych hipoechogennym „halo”, jak również w zmianie ogniskowej o mieszanej echogeniczności z hipoechogennym „halo”.
3. Autorka i zespół uważają zgodnie, że brak mikrozwapnień lub brak zwiększonego unaczynienia zmiany ogniskowej nie powinny dyskwalifikować pacjenta pediatrycznego z biopsji tarczycy.
4. Stwierdzają także, że u pacjentów pediatrycznych z AZT i RBT naturalny przebieg RBT lub mikroRBT (tj. zmiany poniżej 1 cm) nie jest mniej agresywny niż u pacjentów z RBT bez AZT.
5. Co więcej, ponieważ aż u 40% pacjentów pediatrycznych z mikroRBT dr Januś i współautorzy stwierdzili obecność przerzutów w węzłach chłonnych, całkowita tyreoidektomia z weryfikacją węzłów chłonnych jest leczeniem z wyboru niezależnie od wielkości RBT. Obserwacja ta wymaga oczywiście prospektywnego potwierdzenia.
6. Autorka wyróżnia dwa typy ultrasonograficzne AZT: uogólniony proces zapalny obejmujący cztery podtypy AZT oraz typ normoechogeny AZT. Zaznaczyła też, że pacjenci z wariantem guzkowym z normoechogennym mięszem tarczycy są w grupie ryzyka rozwoju RBT.
7. Na podstawie swojego doświadczenia Autorka wnioskuje, że pacjenci z AZT z wolem, w eutyreoze lub subklinicznej hipotyreoze z normoechogenną tarczycą w badaniu USG, powinni mieć wykonywane kontrolne badania USG 1-2 razy w roku, bowiem czas od zachorowania na AZT do wykrycia RBT wynosi około 4-5 lat.
8. Autorka sugeruje, że ultrasonograficzny normoechogeny wariant AZT u pacjentów z wolem, eutyreozą lub subklinikzną niedoczynnością tarczycy jest prawdopodobnie jednym z objawów zespołu paraneoplastycznego, co mogłoby potwierdzać hipotezy, iż proces

autoimmunizacji tarczycy mógłby być w tej grupie pacjentów wtórny do RBT. Sugestia ta jest bardzo ważna i świadczy o krytycyzmie Autorki, która zdaje sobie sprawę, że w kwestii współistnienia AZT i RBT istnieją znaczne kontrowersje w piśmiennictwie.

Reasumując, przedstawione osiągnięcie naukowe pt: „Próba optymalizacji wykrywania raka brodawkowatego tarczycy u dzieci z autoimmunizacyjnym zapaleniem tarczycy z zastosowaniem ultrasonografii” stanowi oryginalny wkład autorki w rozwój określonej dyscypliny naukowej. Należy również zwrócić uwagę, że wyniki badań dr med. Dominiki Januś mają istotną wartość praktyczną i mogą być uwzględniane w międzynarodowych dyskusjach na temat diagnostyki zmian ogniskowych tarczycy u dzieci.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Na podstawie przedstawionej analizy bibliometrycznej, dorobek naukowy dr med. D. Januś (po wyłączeniu cyklu 3 publikacji wchodzącego w skład osiągnięcia naukowego) obejmuje ponad 40 publikacji naukowych:

- 28 prac oryginalnych, w tym 13 prac w czasopismach posiadających impact factor (łącznie IF=20,261); w 5 publikacjach w czasopismach z IF oraz w 7 publikacjach w czasopismach bez IF habilitantka była pierwszym autorem,
- 2 prace pogładowe, w czasopismach nie posiadających IF,
- 9 opisów przypadków, w tym 3 w czasopiśmie posiadającym IF (IF=4,556),
- 4 rozdziały w monografiach lub podręcznikach krajowych.

Pozostały dorobek naukowy dotyczy różnych zagadnień z zakresu klinicznej endokrynologii dziecięcej:

- choroby nadnerczy - wrodzony przerost nadnerczy: analiza genotyp-fenotyp u chorych z WPN, ocena zaburzeń metabolicznych i powikłań kardiologicznych u chorych z WPN, ocena powikłań przewlekłego leczenia glukokortykosteroidami,
- choroby przysadki i podwzgórza - ocena zmian ogniskowych przysadki u chorych z niskorosłością, efekty leczenia ludzkim rekombinowanym hormonem wzrostu u dzieci z izolowaną somatotropinową niedoczynnością przysadki,
- otyłość i jej powikłania: ocena częstości występowania otyłości w Małopolsce w latach 2000-2002, częstość występowania nadciśnienia tętniczego, zaburzeń lipidowych i niedoboru

witaminy D u dzieci z otyłością, związek pomiędzy fibroblastowymi czynnikami wzrostu, a powikłaniami metabolicznymi otyłości,

- choroby tarczycy: ocena wpływu aktywacji receptora TSH na preadipocyty w oczodole.
- Badania zostały wykonane w jednym z wiodących ośrodków europejskich - Centre for Endocrine and Diabetes Sciences, pod nadzorem Prof. Marian Ludgate.

Sumaryczny impact factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania.

- sumaryczny IF wszystkich prac wynosi 31,903,
- łączna punktacja IF artykułów nie wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi 24,817.

Według bazy Web of Science liczba cytowań wynosi 128 (bez autocytowań); zaś indeks Hirscha opublikowanych pozycji wynosi 5.

W dorobku naukowym Habilitantka posiada również 23 streszczenia ze zjazdów międzynarodowych i 31 streszczeń ze zjazdów krajowych.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Autorka brała czynny udział w organizacji konferencji naukowych i szkoleniowych - Szkoła Polskiego Towarzystwa Endokrynologii Dziecięcej w Krakowie (2010, 2012, 2014, 2016).

Habilitantka jest członkiem:

- Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego,
- Polskiego Towarzystwa Endokrynologii Dziecięcej.

Dr n med. D. Januś bierze czynny udział w kształceniu przed- i podyplomowym:

- prowadzi zajęcia ze studentami polskojęzycznymi i anglojęzycznymi z zakresu propedeutyki pediatrii, endokrynologii i diabetologii dziecięcej,
- od 2000 r. - odpowiada za opiekę naukową nad studentami z Koła Naukowego przy Klinice Endokrynologii Dzieci i Młodzieży,
- prowadzi wykłady na kursach atestacyjnych dla specjalizujących się z pediatrii z tematyki: choroby kory nadnerczy i niedoczynność tarczycy,
- jest kierownikiem specjalizacji w zakresie endokrynologii (1 lekarz), w zakresie endokrynologii i diabetologii dziecięcej (2 lekarzy).

Habilitantka brała również udział w realizacji 5 projektów własnych i statutowych w Uniwersytecie Jagiellońskim Collegium Medicum.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- 2004 r. - Nagroda Tomasza E. Romera za najlepszą pracę z zakresu endokrynologii pediatricznej w roku 2004,
- 2005 r. - Dyplom za najlepszą pracę przedstawioną na II Zjeździe - XV Sympozjum PTED,
- 2008 r - Nominacja do ESPE President Poster Awards.

WNIOSEK KOŃCOWY

Stosując kryteria oceny ujęte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego stwierdzono, że osiągnięcia naukowe dr n med. Dominiki Januś są istotne. Habilitantka uzyskała szereg oryginalnych wyników mających znaczenie dla rozwoju nauki i dużą wartość praktyczną. Ponadto swoim dorobkiem naukowym, habilitantka wykazała, że jest zdolna do podejmowania istotnych zadań badawczych i realizowania ich zespołowo w sposób skuteczny. Dobrze oceniono również jej osiągnięcia dydaktyczne i działalność popularyzującą naukę.

Z tych powodów, po zapoznaniu się z całokształtem działalności Habilitantki, Jej dorobku naukowego oraz pracy dydaktycznej, działająca pod moim przewodnictwem Komisja Habilitacyjna podjęła jednogłośnie uchwałę, wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr Dominice Januś stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych.

Przewodniczący Komisji

Sekretarz Komisji

Prof. dr hab. Marek Ruchała

Dr hab. Robert Chrzan

